

היתה השחיטה וגם הקבלה בדרום פקע קדושתיהו ואין מועלין, וכתבו ע"ז וז"ל: ויש טעם בדבר משום דשינה בהו כל כך, ומהיו נראה למהר"ר פרץ שיחי' דאין זו סברא, דהא בגמ' מפרש טעמא דמתני' דמועלין בהם משום דדרום הוא מקום הראוי לקק"ל, ומה לי חד פסול ומה לי תרי פסולים עכ"ל.

והנה כתב הגאון ר' יוסף ענגיל זצ"ל בספרו אתון דאורייתא (כלל א') להעיר בגמ' זבחים (פ"ד ע"ב) דאיתא: א"ר יוחנן השוחט בהמה בלילה בפנים והעלה בחוץ חייב, לא תהא פחותה משוחט בחוץ ומעלה בחוץ, (פי' דשוחט בהמה בלילה בפנים והעלה אח"כ בחוץ חייב משום מעלה בחוץ, ואפי' לר' יהודה דס"ל דנשחטה בלילה אם עלתה תרד, וא"כ אינה מתקבלת בפנים, וראוי שיופטר אהעלאת חוץ, עכ"ז לא תהא פחותה משוחט בחוץ, דג"כ אין מתקבלת עוד בפנים, ואעפ"כ אם העלה אח"כ בחוץ חייב גם על ההעלאה) וכו'.

וכתב הגר"י זצ"ל: יש לעיין בהא דאמר ר' יוחנן השוחט בהמה בלילה וכו', דמדוע נקט בהמה ולא אמר השוחט עוף בלילה בפנים וכו', דהא בעוף הוי רבותא טפי, דאית בי' תרי פסולים, האחד מפאת שעוף מצוות במליקה והשני מפאת שהוא לילה, משא"כ בבהמה שיש רק פסול אחד מכח לילה, ועפ"י פרש"י (שם) שביאר דשייכות השחיטה בחולין גורם שיקרא שחיטה בקדשים, א"כ כיון דבלילה מותר לשחוט עוף חולין בפנים כמו בהמה דשרי לרש"י ז"ל, דאין שום סברא לחלק ביניהם, א"כ שפיר שחיטת עוף קדשים אז בפנים שם שחיטה עלה, דאין לומר דשאני עוף דכיון דאית בי' תרי פסולים ע"כ הוי כמיקטל קטלי', דזה אינו סברא כלל, דסוף סוף כיון דהשחיטה היא בחולין, א"כ גם בקדשים שם שחיטה עלה אלא שהיא שחיטה פסולה מתרי פסולים ודו"ק ע"כ.

ושם בקו"א מביא לדברי התוס' כאן דמוכח כסברתו הנ"ל, דכיון דשייכות השחיטה בחולין מועילה שיקרא שחיטה בקדשים, אין לחלק בין פסול אחד לתרי פסולים ודו"ק היטב.

★ ★

הרמב"ם (הל' מעילה פ"א ה"ג) כתב: ואזהרה של מעילה מזה שנא' לא תוכל לאכול בשעריך וגו' ונדרין, מפי השמועה (מכות י"ז ע"ב) למדו שזו אזהרה לאוכל מבשר עולה, הואיל וכולה לשם כו'. ועיין מה שכתבנו לקמן י"ח ע"ב.

וכתב באחיעזר (חיו"ד סי' י"ח) שיש לומר דיש נק"מ לדינא בין הרמב"ם ורש"י, דהנה במחבר דקיי"ל (לקמן י"ח ע"ב) דאין בו מעילה, אי רק נתמעט מקרבן מעילה אבל איסורא איכא, או דמה"ת אין בו כלל איסור, די"ל דלפי פירש"י דאזהרת ואיסור מעילה ילפינן מפרשת מעילה גופא, לכן כיון דנתמעט מחובר מקרבן מעילה, ממילא נתמעט גם איסור מעילה. אבל להרמב"ם דאיסור מעילה ילפינן מלא תוכל לאכול בשעריך וגו', א"כ י"ל דאיסור זה כולל בין תלוש בין מחובר, ולא נתמעט מחובר רק לענין - דין קרבן מעילה שנא' בסוף פרשת ויקרא, לא לענין איסור מעילה, דילפינן מלא תוכל לאכול בשעריך וגו' הנאמר בפ' ראה.

כיוצ"ב מביא הגר"ש רוזובסקי ז"ל (מכות סי' תס"ט) לבאר מחלוקת הראשונים אי איכא איסור דאורייתא בקק"ל דנתמעטו ממעילה, או דלגמרי נתמעטו.

די"ף דגם כן תלי בזה, דאם האזהרה במעילה היא מחטא - חטא מתרומה, כיון דנתמעט קק"ל שאינם קדשי ה', ממילא אתמעטו גם מאיסורא, משא"כ אם האזהרה היא מלא תוכל לאכול בשעריך וגו' יש לומר שאזהרה זה כולל בין ק"ק בין קק"ל, ולא נתמעטו קק"ל רק מקרבן מעילה.

★ ★

ועיין בשטמ"ק מנחות (דף ד') דהאיסור הנאה בקק"ל הוא מפאת לא יחל דברו, ועיין בקובץ שעורים (ח"ב סי' י"ח) דהקשה דהתינח שלמים, אבל בכור - דקדוש מאליו, ליכא בל יחל, ולמה יאסר בהנאה וצ"ע.

והאחיעזר עצמו (שם) רו"ל דהאיסור הוא מפסולי המוקדשים, דתזבח ולא גיזה בשר ולא חלב ואכלת ולא לכלבין, וכ"ש קק"ל בעצמן שאסורין בהנאה.

★ ★

במשנה: קדשי קדשים ששחטן בדרום וכו'.

ובתוס' (ד"ה ששחטן וכו') רצו לומר דרק בקק"ד ששחטן בדרום או שקיבל דמן בדרום מועלין, אבל אם